

voorkomende van alle chronische ziekten en één van de kostbaarste.'

Verder stelt Greene vast:

'Wij hebben gefaald in het bundelen van al onze middelen tot een georganiseerde aanval. Ons falen om tot enige werkelijke oplossing voor dit nationale probleem bij te dragen is in feite een sociale en geen wetenschappelijke mislukking.'

Het is ook mijn mening, dat in haar verhouding tot overheid en vakbonden de georganiseerde tandheelkunde in elk land, waar zij de particuliere praktijk beschermt, moeilijkheden zal ondervinden bij het oplossen van de vele problemen met betrekking tot het geven van tandheelkundige hulp aan de bevolking als geheel, of aan die categorieën, die lid van de vakbonden zijn.

Harold Hillenbrand, oud-voorzitter van de F.D.I., wiens inzichten groot gezag genieten in de gehele tandheelkundige wereld, schreef in 1972 in een artikel getiteld 'The next hundred years for dentistry, het volgende:

'De tandheelkunde onderwerpe zich eerst aan een zelfonderzoek. Zijn haar ethische beginselen ook te veel op haar eigen heil gericht? Leiden zij tot het verbloemen van professionele onbekwaamheid, louter met het doel, het traditionele imago der professie in stand te houden? Erkennen deze principes dat gezondheid een recht is van ieder menselijk wezen en niet een

gunst? Bevatten zij strafbepalingen tegen de practicus, die zijn kennis en vaardigheid laat verkommen tot een punt, waarop zijn diensten eerder tot schade dan tot verbetering leiden, en zijn er voorwaarden geschapen, die het effectueren van die strafmaatregelen mogelijk maken? Spreken de ethische beginselen klare taal over de verplichting van iedere tandarts tegenover zijn gemeenschap resp. natie om de totale gezondheidstoestand te verbeteren?

De morele principes waarop de ethiek is gebaseerd, veranderen uit de aard der zaak niet, maar de wijze waarop zij worden toegepast in een zich veranderende wereld wettigen een uitgebreide aandacht van de professie.'

Hillenbrand besluit zijn artikel als volgt:

'Wij bezitten reeds de wetenschappelijk gefundeerde kennis om een aanzienlijk deel der tandziekten te voorkómen; wij beschikken echter nog niet over de technieken om deze kennis toe te passen op gehele bevolkingen. Intensief wetenschappelijk onderzoek zal ons nieuwe en meer verfijnde technieken verschaffen tot het voorkómen en bedwingen van tandziekten bij individuen en grote bevolkingsgroepen. De toepassing van deze technieken zal een bijdrage van vele andere wetenschappelijke disciplines vergen, in het bijzonder van de sociale en gedragswetenschappen. Wetenschappelijk speurwerk en geavanceerde technologie zijn kostbare zaken voor elke professie in welk land ook, mits deze kennis zonder al te grote vertraging leidt tot ten minste enig nut voor de gezondheidstoestand van de individuele patiënt en van de bevolking in haar totaliteit.'

INTERNATIONAAL

EEN NIEUW TIJDSCHRIFT

Community Dentistry and Oral Epidemiology

Onder bovengenoemde titel is in oktober 1973 het eerste nummer verschenen van een tijdschrift dat beoogt, meer informatie te verschaffen over vraagstukken, die tandheelkunde voor de gemeenschap betreffen, waarbij uit de aard der zaak ook de epidemiologie van tand- en mondziekten in het geding is. Tevens wordt tegemoet gekomen aan de wens de communicatie te verlevendigen tussen degenen die zich, hetzij met organisatorische, hetzij met klinische of research-aspecten van de sociale en preventieve tandheelkunde bezighouden. Daaronder vallen ook zaken als de tandheelkundige verzorging van lichamelijk en geestelijk gehandicapten, van kinderen met aangeboren afwijkingen (die immers ook dikwijls het gebit betreffen), van ouden van dagen en van personen, die door een chronisch lijden langere tijd in een ziekenhuis moeten verblijven. De redactie stelt zich voorts ten doel, bijdragen uit aanverwante disciplines te publiceren, zoals gedragswetenschappen, sociologie, gezondheidswetgeving e.d.

Het tijdschrift staat onder hoofdredactie van de ook hier te lande welbekende patholoog J. J. Pindborg; verder is er een uitgebreide redactieraad, waarin vele bekende onderzoekers zitting hebben, onder wie onze landgenoot O. Backer Dirks. Volume 1 heeft bestaan uit drie afleveringen, verschenen in oktober, november en december jl. Volume 2 zal zes afleveringen tellen, te verschijnen in februari,

april, juni, augustus, oktober en december 1974.

De uitgever is Munksgaard, Kopenhagen; de prijs bedraagt omgerekend DM. 84,30, doch dit is maar een voorlopige opgave, omdat de prijsontwikkelingen op dit gebied al bijzonder onzeker zijn.

BUITENLAND

ENGELAND

The Fluoridation Society Ltd.

In september 1973 verscheen in het bekende Engelse weekblad 'The Sunday Times' een uiterst misleidend artikel over de waarde van drinkwaterfluoridering, geschreven door Anne-Lise Gotzsche, medisch journaliste.

Als reactie op dit artikel is in de British Dental Journal van 18 december 1973 (Vol. 135, No. 12, pp. 543-546) een kritisch commentaar opgenomen van de hand van Dr. Brian A. Burt c.s., waarvan overdrukken verkrijgbaar zijn bij The Fluoridation Society, 40-43 King Street, London, WC2E 8JH in Engeland.

Naar aanleiding van dit bericht, wil de Redactie - wellicht ten overvloede - het bestaan van *The Fluoridation Society Ltd.* gaarne onder de aandacht brengen.

The Fluoridation Society werd gesticht in 1968 door een groep leden van het Britse parlement, vertegenwoordigers van de medische en tandheelkundige professie en andere burgers die de drinkwaterfluor-

riding voorstaan. De doelstellingen van deze vereniging kunnen als volgt worden omschreven:

1. To improve dental health by securing the optimum fluoride content of water supplies.
2. To promote and co-ordinate medical, dental, educational, political and administrative efforts to achieve this end.
3. To distribute information about dental health and to study and refute, where appropriate, the arguments advanced against fluoridation.
4. To encourage the formation of local branches to further the aims of the Society.

Het doel van The Fluoridation Society wordt onder meer gesteund door leden van wel 13 Britse universiteiten. De kosten van het lidmaatschap bedragen £ 1 per jaar, terwijl men voor een bedrag van £ 10 voor het leven als lid kan worden ingeschreven. Opgave kan geschieden bij het hierboven vermelde adres.

B I N N E N L A N D

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT NIJMEGEN

Eerste uitreiking diploma mondhygiëniste

Op maandag 8 april 1974 werd aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen voor de eerste maal het diploma Mondhygiëniste uitgereikt.

Prof. Dr. K. G. König, hoogleraar in de Preventieve Tandheelkunde, hield bij deze gelegenheid een korte rede, waarin hij meedeelde dat binnenkort in het staatsblad de publikatie te verwachten is, waardoor de opleiding en het beroep als paramedisch zullen worden erkend.

De spreker benadrukte nogmaals dat de mondhygiëniste een belangrijke rol zal kunnen vervullen in de tandheelkundige gezondheidszorg op preventief gebied.

F. E. R. DE MAAR 40 JAAR TANDARTS

Wanneer wij thans hier vastleggen dat het op 18 mei 1974 veertig jaar geleden was, dat Frits de Maar zijn intrede deed in de professie dan behoeft dat nauwelijks een motivering. Hij is immers onder zijn beroepsgenoten een zeer goede bekende, niet zozeer binnen een klein al dan niet select gezelschap maar juist in zovele kringen, dat hij onmogelijk van een etiket kan worden voorzien. Hij speelt een aantal rollen op het professionele toneel, die alle met dezelfde volledige inzet en niet aflatende serieuze aandacht worden uitgediept en gespeeld. Men versta mij niet verkeerd. De Maar is allerminst een toneelspeler, die een illusie op de planken brengt en de rest aan onze verbeelding overlaat. Hij is een harde werker met een training van vier decennia algemene praktijk, waarin hij tot op de dag van vandaag een uitstekende verstandhouding met zijn patiënten weet te cultiveren.

Deze goede kwaliteiten voor intermenselijke relaties blijken ook, wanneer hij in 1949 zijn intrede doet in de conserverende afdeling van het Tandheelkundig Instituut der Utrechtse universiteit: dit jaar dus ook een 25-jarig jubileum! Als staf lid voor het klinisch en preklinisch onderwijs wordt hij al snel bevorderd tot hoofdassis-

tent, een rang die destijds niet voor ieder was weggelegd en hoofdzakelijk beloond werd door immateriële waarden.

Dat deze onderwijstaak maar van korte duur was, vindt zijn oorzaak in een eigenaardige coincidentie. De Maar treft binnen de muren van het gebouw een bijzonder fraai doch braakliggend arbeidsterrein aan: de totaal verwaarloosde, indertijd door Dr. J. A. W. van Loon bijeengebrachte, onderwijsverzameling. Vier kwaliteiten van zijn persoon krijgen hier gelegenheid tot ontplooiing: zijn liefde voor zijn beroep, zijn grote reeds lang bestaande belangstelling voor de historie en haar relictien, zijn behoefte zaken die hem boeien uit te dragen en zijn goede bestuurderseigenschappen. De Maar wordt aangesteld als beheerder van de tandheelkundige afdeling van het Utrechts Universiteitsmuseum. Wij schrijven 1954. Reeds twintig jaar lang heeft hij nu het geluk en het voorrecht als weinigen om zich te kunnen uitleven in de zeldzame combinatie van werk en liefhebberij. Vele oudere collegae hebben hem in die jaren zien verschijnen als zij de praktijk neerlegden, dan wel gezien hun leeftijd geacht werden zulks binnen afzienbare tijd te zullen doen. Dit had weleens een wat navrant bijmaakje. Met veel spuurwerk op alle mogelijke plaatsen, ook in het buitenland, groeide allengs een voor de vijf subfaculteiten in Utrecht geconcentreerde, uitstekend geordende onderwijsverzameling, die een internationaal formaat kreeg. De verwerving in 1960 van de unieke collectie Kalman Klein vormde een hoogtepunt in deze opbouwperiode. Het zou te ver voeren om hier de vele publikaties en voordrachten op te sommen, waarin hij in binnen- en buitenland zijn deskundigheid bewees.

Voor een zo actief man is een veertigjarig jubileum lang geen reden om de balans op te maken en terug te zien op een voorbije periode. Een historicus analyseert zijn materiaal, hij kiest en registreert en is voortdurend alert en creatief werkzaam. Zijn werk gaat door en komt nooit klaar. De Maar is nooit een stoffige, eenzellige foliantensuffelaar geworden. Van het tegendeel geeft hij steeds weer blijk, gezien de presentatie van de produkten van zijn spuurzin. Daarnaast vindt hij tijd om als bestuurder actief aan het beroepsleven deel te nemen. Zo heeft de Nederlandse Vereniging van Tandartsen daarvan een aantal jaren mogen profiteren. Zo ook het Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen.

Wat is nu het nut en de betekenis van al die arbeidzaamheid. Het hoge woord mag er dan weleens uit. De waarde van geschiedkundig spuurwerk is niet alleen het aanboren en vastleggen van bronnen ter verdieping van inzichten die met de wetenschap en de uitoefening van het beroep samenhangen. Het geeft vooral ook een culturele dimensie aan de tandheelkunde. Het geeft een dieper inzicht in haar streven zich in maatschappelijk verband te ontplooiën en te verbeteren en ook optimaal te functioneren. In deze zin mogen wij De Maar een uniek collega noemen.

Ook in het buitenland ondervond hij erkenning voor zijn werk. Zo werd hij uitgenodigd toe te treden als Fellow van de International College of Dentists en te Londen van The Royal Society of Medicine en voorts als lid van de Pierre Fauchard Academy in de Verenigde Staten. Vele jaren was hij bestuurslid, nu vice-voorzitter van de Subcommittee on Dental History van de F.D.I.

De Redactie biedt collega De Maar gaarne haar gelukwensen aan en wenst hem nog vele vruchtbare jaren toe.

AGENDA

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland

* Eerste vermelding

1974

- 6 juni Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal van het Gebouw voor klinische tandheelkunde.
Philips van Leydenlaan 25, Heyendaal te Nijmegen. (Aanvang 20.00 uur precies.)
- * 7 juni Jaarlijkse Algemene Ledenvergadering Ned. Ver. v. Sociale Tandheelkunde, Jaarbeurs congres- en vergadercentrum aan de Croeselaan te Utrecht. Aanvang: 11.30 uur. Inl. secretariaat: Frederiksplein 43, Amsterdam-C.
- 8 juni Symposion 'Traumatologie van het maxillo-faciale skelet', Nijmegen. Inl.: Mej. E. v.d. Hart, secretaresse afd. Mond- en kaakchirurgie, St. Radboudziekenhuis, Geert Groteplein Zuid 14, Nijmegen.
- 5-15 aug. XXIIe congres International Association of Dental Students, Amsterdam. Inl. I.A.D.S.-congrescommissie, Louwesweg 1, Amsterdam-Slotervaart.
- 8-14 sept. 62nd Annual World Dental Congress, Royal Festival Hall, Londen, Engeland. Inl. 64 Wimpole Street, London W1M 8AL. Engeland.
- 16-21 sept. 2nd Congress European Association for Maxillo-Facial Surgery, Zürich, Zwitserland.
- 19-21 sept. Maatschappij-congres. Vrije Universiteit, Amsterdam.
- 20-21 sept. Jaarvergadering Continental European Division van de I.A.D.R., Brussel, België.
- 27-29 sept. Jahrestagung Schweizerische und Deutsche Gesellschaft für Parodontologie, Hotel Nova-Park, Zürich, Zwitserland. Inl. Dr. K. Kreuzer, Friedrichsstrasse 19, 875 Aschaffenburg, W.-Duitsland.
- 11 okt. Najaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap te Groningen.
- 25 okt. Lezingencyclus t.g.v. het 2e lustrum van de Faculteitsvereniging Tandheelkunde van de Universiteit van Amsterdam, Louwesweg 1, Amsterdam-Slotervaart. Thema: 'Ziekenfonds en tandheelkunde, nu en in de toekomst'.
- 4 nov. Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal van het Tandheelkundig Instituut der R.U. Sorbonnelaan 18, 'De Uithof', Utrecht. (Aanvang 20.00 uur.)
- 15-16 nov. Najaarsvergadering Ned. Ver. v. Tandartsen, Jaarbeurs congres- en vergadercentrum aan de Croeselaan te Utrecht.

1975

- 13 maart Voorjaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap.
- 11-12 april Voorjaarsvergadering Ned. Ver. v. Tandartsen, Jaarbeurs congres- en vergadercentrum aan de Croeselaan te Utrecht.
- 21-22 nov. Najaarsvergadering Ned. Ver. v. Tandartsen, Jaarbeurs congres- en vergadercentrum aan de Croeselaan te Utrecht.